

Cicle formatiu de grau mitjà: Conducció d'activitats físicoesportives al medi natural

[pdf de la pàgina](#)

Crèdit 1: El medi natural (3a. avaluació)

3.- Poblacions animals [resum i enllaços externs -hipervincles- amb l'Enciclopèdia Catalana]

3.1.- Conceptes generals

Els [animals](#) es desplacen; això, si bé és cert, no és general per a tot el [regne animal](#). Al mar, per exemple, hi ha molts animals fixos com, per exemple, els coralls, que no es desplacen, que no tenen potes, que no tenen ulls, que no tenen cara. De fet, els animals només tenen un tret veritablement comú: mengen altres éssers vius. Els animals mengen perquè no saben produir allò que necessiten per a viure. I menjar és una cosa complicada que exigeix una llarga colla d'habilitats i recursos: cal localitzar l'aliment, cal arribar-s'hi, cal prendre'l, cal incorporar-lo, cal desfer-se de les parts no útils. O sigui, cal tenir òrgans dels sentits, cal poder-se desplaçar, cal poder digerir. En general, els animals són molt complexos perquè la seva funció fonamental, la incorporació d'aliment per a la supervivència, demana operacions complexes.

La diversitat de formes que ofereix el regne animal és molt considerable, molt més que el regne vegetal. [Aristòtil](#) va catalogar uns cinc-cents animals i els va classificar en dos grups: animals sense sang i animals amb sang. Aquests darrers, segons la manera de reproduir-se, els va classificar en ovípars i vivípars. La [taxonomia moderna](#), la ciència encarregada de la nomenclatura i la classificació dels éssers vius, té l'origen en l'obra del científic suec [Carl von Linné](#) que el segle XVII va emprendre la tasca de classificar tots els éssers vius coneguts en aquella època, aproximadament uns deu-mil.

Linné va establir una manera d'anomenar els éssers vius que avui és universal: la nomenclatura binomial. Aquest sistema assigna a cada organisme dos noms en llatí: el primer és el nom genèric, aquell que l'organisme pot compartir amb altres de semblants; i el segon, el nom específic, que el diferencia dels altres organismes que pertanyen al mateix gènere; dos exemples: *Canis familiaris* (gos) i *Canis lupus* (llop), en els dos casos *Canis* és el nom genèric i *familiaris* i *lupus* són els noms específics.

Activitats

1) En la llista següent hi ha les categories taxonòmiques a les que pertany la [fura](#). Ordeneu-les de la més general a la més concreta: carnívors - mustèl·lids - espècie - tipus - mamífers - gènere - *putorius* - cordats - família - *Mustela* - classe - ordre.

2) Aparelleu els animals i els grups següents: a) crustacis - b) equinoderms - c) cloïsses - d) paparres - e) pops - f) crancs de riu - g) escarabats - h) gasteròpodes - i) escolopendres - j) bivalves - k) aràcnids - l) cefalòpodes - m) llímacs - n) insectes - o) miriàpodes - p) eriçons de mar.

3) Feu una descripció del tipus d'alimentació i l'[hàbitat](#) dels ocells següents a partir de les consultes "en línia": [gaig](#) - [garsa](#) - [abellerol](#) - [oriol](#) - [merla](#) - [tudó](#) - [òliba](#) - [astor](#) - [aufany](#).

3.2.- Les poblacions animals d'una zona: espècies protegides

<<La fauna de les serres del Montnegre, del Corredor i de la Marina ha experimentat l'arraconament dels components típics dels ambients més oberts i ha anat adquirint un caràcter marcadament forestal, paral·lelament a l'abandó dels conreus i la seva recolonització pel bosc. Així, els [passeriformes](#) forestals, els tudons i els petits mamífers, com el ratolí boscà (*Apodemus sylvaticus*) són ara, dins els vertebrats, les espècies

faunístiques majoritàries.>>

<<La major part de les espècies són d'àmplia distribució, això és, tant de l'Europa central com de la mediterrània. No hi falten, es clar, les d'adscripció biogeogràfica restringida només a una o altra d'aquestes regions, com poden ser, entre les mediterrànies, el cucut reial, els tallarols de garriga, capnegre i emmascarat o la musaranya menuda (*Suncus etruscus*). Al seu torn, són exemples d'espècies de caràcter més septentrional el pica-soques blau, el pinsà borroner, el pardal de bardissa o, entre els mamífers, el liró gris (*Glis glis*) i el talp (*Talpa europaea*), que tenen aquí les localitzacions més meridionals del país. De vegades coincideixen espècies ben properes però que tenen requeriments climàtics més o menys oposats, com en el cas de l'enganyapastors i el siboc, fet indicador del caràcter de transició d'aquesta àrea.>>

<<Dins els grans mamífers més comuns es troben el teixó i el porc senglar; aquest darrer ha estat sotmès a repetides repoblacions amb exemplars creuats amb el porc domèstic, del tot inadequades car alteren els trets genètics de la població salvatge. D'altra banda, un colonitzador recent és el visó americà, carnívor vinculat als cursos d'aigua, actualment molt estès a la regió centroriental del Principat. El medi aquàtic, de fet, no està molt ben representat i els cursos d'aigua permanent són ben rars. Tot i així, fonts, rieres i basses permeten la presència d'espècies interessants, com són, dins dels amfibis, el gripau d'esperons, el tritó jaspiat o la salamandra.>>

<<A causa de la densitat dels boscos i la relativa uniformitat del medi, els rapinyaires no són gaire abundants ni diversos. Dominen les espècies més forestals (gamarús, esparver, astor), o les que, si més no, utilitzen els arbres per a criar: falcó mostatxut, aligot, àguila marcenca, etc.>>

<<Entre els molts invertebrats d'interès, pot assenyalar-se l'[ortòpter](#) *Steropleurus catalaunicus*, i també els [banyarriquers](#) del roure (*Cerambyx cerdo*) i els [escanyapolls](#) (*Lucanus cervus*), [coleòpters](#) de gran mida que fan espectaculars vols els capvespres d'estiu.>>

Text de la pàgina 236 del volum: *ESPÀIS NATURALS / HISTÒRIA NATURAL DELS PAÏSOS CATALANS / 1992*

Activitats

1) Els tres parcs de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona més propers al nostre institut són: el [Parc del Montnegre i Corredor](#), el [Parc de la Serralada Litoral](#) i el [Parc de la Serralada de Marina](#). A partir de les pàgines "en línia" de la fauna de cadascun d'ells ([Montnegre i Corredor - Litoral - Marina](#)) feu un llistat de les principals espècies comunes i no comunes que hi habiten.

2) Compareu els llistats anteriors amb la relació d'[espècies protegides](#) a Catalunya i indiqueu quines espècies protegides hi ha en cada parc.

[inici pàgina](#)

tornar a l'índex de [Medi natural](#)

tornar a la [pàgina](#) principal

podeu contactar amb nosaltres a: editor@cienciasnaturals.com

Aquesta obra està subjecta a una [Llicència de Creative Commons](#)